

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ім. адмірала Макарова
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ

«ДОПУЩЕНИЙ ДО ЗАХИСТУ»

завідувач кафедрою

професор, д.е.н. Рогов Г.К.

(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. завкафедрою)

_____ «__» _____ грудня 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему: **Управління фінансовими ресурсами підприємств**

Виконав: студент групи 6441м

_____ Гужиєнко Н.С.
(підпис)

Керівник роботи:

_____ Карась П.М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Миколаїв – 2024 р.

Анотація

Магістерська кваліфікаційна робота присвячена актуальним питанням управління фінансовими ресурсами підприємства. Досліджено теоретичні засади фінансових ресурсів підприємства та управління ними. Визначено методичні засади оцінки ефективності системи управління фінансовими ресурсами підприємства. Досліджено практичні аспекти реалізації управління фінансовими ресурсами суб'єкта господарювання. Запропоновано напрями удосконалення управління фінансовими ресурсами досліджуваного підприємства. Запропоновано підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства в контексті активізації інноваційно-інвестиційної діяльності. Обгрунтовано вдосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства.

Ключові слова: фінансові ресурси, управління, ефективність, удосконалення.

Annotation

The master's qualification work is devoted to the topical issues of managing the financial resources of the enterprise. The theoretical foundations of the enterprise's financial resources and their management are studied. The methodological principles of assessing the effectiveness of the enterprise's financial resources management system are determined. The practical aspects of implementing the financial resources management of the studied business entity are studied. The directions of improving the management of the financial resources of the studied enterprise are proposed. The increase in the efficiency of using the enterprise's financial resources in the context of activating innovation and investment activities is proposed. The improvement of the management of the enterprise's receivables and payables is justified.

Keywords: financial resources, management, efficiency, improvement.

ЗМІСТ

	стор
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Сутність фінансових ресурсів та їх роль в діяльності підприємства	9
1.2. Теоретичні аспекти управління фінансовими ресурсами підприємства та його інструментарій	17
1.3. Методичні засади оцінки ефективності системи управління фінансовими ресурсами підприємства	22
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ТОВ «ЕРІДАН-КОМЕРЦ»	30
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Ерідан-Комерц»	30
2.2. Аналіз сучасного стану, структури та динаміки фінансових ресурсів підприємства	34
2.3. Оцінка ефективності управління використання фінансовими ресурсами підприємства	37
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	43
3.1. Формування стратегії управління прибутком ТОВ «Ерідан-Комерц» ...	43
3.2. Вдосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства	49
3.3. Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства в контексті активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.....	55
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
ДОДАТКИ	70

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи результати дослідження представлені в кваліфікаційній роботі необхідно відмітити наступне:

1. Однією із передумов успішного функціонування вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану являється формування системи управління їх фінансовими ресурсами. Фінансові ресурси підприємства являють грошові доходи і надходження, які є у розпорядженні підприємства і призначені для виконання його фінансових зобов'язань та забезпечення необхідним обсягом фінансових ресурсів за джерелами формування.
2. Управління фінансовими ресурсами підприємства є одним з найважливіших факторів організації та здійснення виробничо-господарської діяльності, забезпечення ефективного функціонування в сучасних кризових умовах господарювання. Основною метою управління фінансовими ресурсами підприємства є забезпечення максимізації його прибутку в поточному та довгостроковому періодах.
3. Управління фінансовими ресурсами підприємства має системний характер та визначається певним набором конкретних інструментів управління: інструменти управління формуванням фінансових ресурсів; інструменти управління внутрішнім оборотом фінансових ресурсів; інструменти управління розподілом фінансових ресурсів.
4. Основними критеріями оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства виступають узагальнюючі індикатори його фінансового стану, серед яких: фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність. Стійкий фінансовий стан підприємства формується в процесі всієї його виробничо-господарської, економічної діяльності, що зумовлює доцільність використання системи показників, які детально й усебічно характеризують його фінансово-господарську діяльність.
5. Дослідивши основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Ерідан-Комерц» за період 2020-2022 рр., слід відзначити орієнтування підприємства на власний капітал, що сприяло прибутковій його діяльності. У 2021 році обсяг чистого прибутку підприємства становив 18095 тис. грн., що більше попереднього року більш ніж у 2 рази. У 2022 році внаслідок

розгорнутою росією війни, підприємство скоротило свою ділову активність, чистий прибуток у порівнянні з 2021 роком зменшився на 6731 тис.грн. або на 62,8%.

6. Узагальнивши здійснений аналіз основних показників, які характеризують ефективність управління капіталом підприємства, слід відзначити зниження основних індикаторів фінансового стану даного підприємства. Зокрема, протягом досліджуваного періоду мали місце низькі показники фінансової стійкості, зниження показників ділової активності та зростання періоду обороту капіталу, низькі показники ліквідності, рентабельності фінансово-господарської діяльності.

7. Для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства у кваліфікаційній роботі пропонуються наступні заходи:

1) Запропоновано формування стратегії управління прибутком підприємства, яка відображає сукупність взаємопов'язаних і взаємозалежних елементів щодо формування і використання прибутку для досягнення його поточних та стратегічних цілей шляхом застосування методів і прийомів прогнозування, планування та контролю витрат і доходів. Практична реалізація функцій і форм управління здійснюється за допомогою системи різноманітних методів управління прибутком, які мають застосовуватися комплексно, що сприятиме забезпеченню більш кращих результатів фінансово-господарської діяльності ТОВ «Ерідан-Комерц».

2) Визначено необхідність удосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства. Розумне управління кредиторською та дебіторською заборгованостями являтиметься передумовою успішного розвитку промислового підприємства. Тому визначено основні складові процесу управління заборгованостями ТОВ «Ерідан-Комерц», що дозволить поліпшити використання фінансових ресурсів, зменшити ймовірність зростання безнадійних боргів, контролювати фінансові виплати і надходження, підвищити інвестиційну привабливість підприємства.

3) Одним із напрямів удосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства обґрунтовано активізацію його інноваційно-інвестиційної діяльності. Запропоновано інноваційно-інвестиційний проект розвитку підприємства,

прогнозні показники реалізації якого свідчать про підвищення операційних доходів і операційного прибутку на 9471 тис.грн. або на 39,4%.

Отже, запровадження та реалізація даного інноваційно-інвестиційного проекту розвитку ТОВ «Ерідан-Комерц» сприятиме покращенню використання фінансових ресурсів підприємства, удосконаленню системи управління фінансовими ресурсами в сучасних умовах економічної нестабільності, посиленіх повномасштабною війною на території України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Абдуллаєва А.Є. Особливості здійснення стратегічного управління фінансовими ресурсами на вітчизняних підприємствах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020, № 1. С. 189 – 191.
2. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент. Полтава : РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
3. Аранчій В.І., Зоря О.П. Фінансова стратегія в системі управління підприємством. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2020. № 2. – С. 156–159.
4. Бланк І.А. Основи фінансового менеджменту : у 2 т. Київ : Ніка-Центр, 1999. Т. 2. 512 с.
5. Білик М. Д. Фінансова стратегія як складова частина загальної стратегії підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць*. 2019. № 7/8. С. 140–147.
6. Волк І.Ф. Фінансові ресурси підприємства: економічна сутність та ефективність управління. *Держава і регіони*. 2016. №6. С.339 -342
7. Волкова Н.А. Аналітична оцінка оптимізації фінансових ресурсів. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/>
8. Гудзь О. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2017. 578 с.
9. Громова А.Є. Формування механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. Том 1. С. 74–77
10. Даценко Г.В. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії в системі регулювання діяльності підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 5. Т. 2. С. 162–165.
11. Дикань Л. В. Стратегічне управління фінансовими ресурсами промислового підприємства. *Фінанси України*. 2018. № 3. С. 12-18.

12. Дропа Я.Б., Терешко О.М. Формування фінансових ресурсів підприємств в сучасних умовах розвитку фінансової системи. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/01/60-1.pdf>
13. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
14. Журавльова Т.О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. №3. С. 42 – 45
15. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. К.: Знання, 2020. 485 с.
16. Коваленко Н. Управління грошовими потоками українських підприємств у сучасних умовах господарювання. *Економічний аналіз*. 2019. Випуск 8, Частина 2. С. 200-203.
17. Кропівцова Н. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг*. 2021. Вип. 1. С. 261—268..
18. Линенко А.В., Сніжко Т.О. Обґрунтування вибору фінансової стратегії підприємства. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2019. № 1. С. 109–113.
19. Лукіна Ю. В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства. *Фінанси України*. 2018. № 3 С. 113.
20. Мавлева Д., Лиса О. Удосконалення управління фінансовими ресурсами з метою підвищення результативності діяльності підприємства.. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. С.47-52
21. Москаленко В.П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства. *Актуальні проблеми економіки*. 2021. №6. С. 180-191.
22. Масюк Ю., Шкода А. . Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-27>

22. Ніколаєнко Л. Ф., Геращенко І.О. Розробка фінансової стратегії як елемент антикризової програми підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 1. Т. 1. С. 11–15.

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 7 лютого 2013 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

24. Поддєрьогін А. М., Буряк Л. Д. Фінанси підприємств: Підручник. К.: КНЕУ, 2020. 384 с.

25. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII :URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

26. Радинський С.В., Левицький В.О. Проблеми управління фінансово-економічним потенціалом національної та регіональних систем. *Нарощування фінансово-економічного потенціалу суб'єктів економічних відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем*: монографія. Тернопіль, 2021. 209 с. С.13-28.,

27. Рамський А.Ю, Васечко Л.І., Пожар А.С. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства в кризових умовах. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. №2(12) . 2023. С.33-45

28. Соляник Л. Г., Цуркан І. М., Сорокіна І. Р. Науково-методичні підходи до формування політики управління фінансовими ресурсами підприємства. *Ефективна економіка*. № 10. 2021. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>

29. Тимошик Н.С., Семчишин Є.В. Організаційні аспекти формування оптимізації фінансових ресурсів підприємств. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2019. Том 30 (69). № 2 С. 232-238.

30. Ткаченко А. М. Фінансова стратегія як компонент загальної стратегії підприємства в системі управління. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*: у 3-х т. ПДТУ. Маріуполь, 2021. Т. 3. С. 19–23.

31. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. К. Видавництво «Європейського університету». 2016. 253 с.

32. Фоміних В. І., Горідько О. В., Якімова В. І. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств та їх оптимізація. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 20. С. 282-286.

Ключові слова: фінансові ресурси, управління, ефективність, удосконалення

Keywords: financial resources, management, efficiency, improvement.